

OMWB000000

Ontwerpbeschikking van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

op de op 5 februari 2018 binnen gekomen aanvraag van Innogy Windpower Netherlands B.V., om vergunning krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor de inrichting gelegen in de Karolinapolder te Dinteloord, kadastraal bekend gemeente Dinteloord, sectie A, perceelnummers 417, 700, 701 en 737.

zaaknummer
19081513

plaats / datum
Tilburg,
Klik hier als u een datum
wilt invoeren.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

Ondertekening bij de definitieve beschikking

drs. R. Kessenich,
teammanager Vergunningverlening Landelijk gebied,
Afvalverwerking, Bodem & Water
Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

Onderwerp

Op 5 februari 2018 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van Innogy Windpower Netherlands B.V.. Het betreft het wijzigen en opschalen van het Windpark Karolinapolder waarbij de bestaande windturbines vervangen gaan worden door 4 nieuwe, grotere windturbines . De aanvraag gaat over het windpark in de Karolinapolder. De aanvraag is geregistreerd onder OLO-nummer 3456225 en zaaknummer 19081513 .

Besluit

Wij besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de daarop betrekking hebbende uitvoeringsbesluiten en -regelingen aan Innogy Windpower Netherlands B.V.:

- een (omgevings)vergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder a. (het bouwen van een bouwwerk) te verlenen voor het plaatsen van 4 windturbines;
- een (omgevings)vergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder b. (het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden in overeenstemming met bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord en Prinsenland" te verlenen voor het aanleggen van bekabeling;
- een (omgevings)vergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder c. (het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan te verlenen voor het oprichten van 4 windturbines op gronden met bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur en landschapswaarden' met de aanduiding 'milieuzone - groenblauwe mantel';
- een (omgevings)vergunning ex artikel 2.1, eerste lid, onder i. (het verrichten van een andere activiteit die invloed heeft op de fysieke leefomgeving, zoals bedoeld in artikel 2.2a van het Bor) te verlenen voor het wijzigen van een windturbinepark.

Tevens besluiten wij:

- Aan deze vergunning voorschriften te verbinden;
- dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uit maken van deze vergunning:
  - <<.....>>;
  - <<.....>>;
  - <<.....>>.

- de kenmerken die van belang geweest zijn bij het besluit dat er geen milieueffectrapport hoeft te worden gemaakt zijn in hoofdstuk <<.....>> zijn beschreven. De maatregelen die van belang zijn bij het besluit dat er geen milieueffectrapportage hoeft te worden gemaakt, alsmede het tijdstip waarop die maatregelen moeten zijn uitgevoerd, zijn als voorschrift(en) aan dit besluit verbonden. Deze staan in <<invullen bijlage of hoofdstuk>> van dit besluit.

INHOUDSOPGAVE	
BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING	2
ONDERWERP	2
BESLUIT	2
INHOUDSOPGAVE	4
VOORSCHRIFTEN	7
1 VOORSCHRIFTEN	7
1.1 BOUWEN	7
1.2 HANDELEN IN STRIID MET REGELS RUIMTELIJKE ORDENING	7
PROCEDURELE ASPECTEN	9
1. PROCEDURELE ASPECTEN	9
1.1. GEGEVENS AANVRAGER	9
1.2. PROJECTBESCHRIJVING	9
1.3. OMSCHRIJVING VAN DE AANVRAAG	9
1.4. BEVOEGD GEZAG	10
1.5. WET NATUURBESCHERMING	10
1.6. BEOORDELING VAN DE AANVRAAG	10
1.7. PROCEDURE	10
1.8. ADVIES EN VERKLARING VAN GEEN BEDENKINGEN	11
1.9. ZIENSWIJZEN OP DE ONTWERPBESCHIKKING	11
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	16
2. ACTIVITEIT 'OMGEVINGSVERGUNNING BEPERKTE MILIEUTOETS'	16
2.1 ALGEMEEN OBM	16
2.2 M.E.R.-BEOORDELING	16
2.3. CONCLUSIE M.E.R.-BEOORDELING	21
2.4. CONCLUSIE OBM	21
3. ACTIVITEIT 'HANDELEN IN STRIID MET REGELS RUIMTELIJKE ORDENING'	22
3.1. ALGEMEEN	22
<i>GELDEND BESTEMMINGSPLAN</i>	22
<i>BUITENPLANS AFWIJKEN VAN HET GELDENDE BESTEMMINGSPLAN</i>	22
<i>WORST CASE BENADERING</i>	22
<i>PROVINCIALE VERORDENING RUIMTE</i>	22
3.2. BEOORDELING	23
3.3. CONCLUSIE	25
4. ACTIVITEIT 'BOUWEN'	25
4.1. BESTEMMINGSPLAN	25
4.2. WELSTAND	25
4.3. BOUWBESLUIT	25
4.4. BOUWVERORDENING	25
4.5. CONCLUSIE	25
5. ACTIVITEIT 'WERK OF WERKZAAMHEDEN UITVOEREN'	26

5.1.	ALGEMEEN	26
5.2.	BEOORDELING	26
5.3.	CONCLUSIE	26
6.	RADARVERSTORING	26
	BIJLAGE 1	27
	BEGRIPPENLIJST	28

VOORSCHRIFTEN

1 VOORSCHRIFTEN

1.1 Bouwen

- 1.1.1 Op grond van artikel 2.7 van de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) moet u drie weken voor aanvang van de desbetreffende werkzaamheden aan te leveren:
- Gegevens en bescheiden met betrekking tot belastingen en belastingcombinaties (sterkte en stabiliteit) en de uiterste grenstoestand van alle (te wijzigen) constructieve delen van het bouwwerk alsmede van het bouwwerk als geheel, voor zover het niet de hoofdlijn van de constructie dan wel het constructieprincipe betreft.
  - Een veiligheidsplan als bedoeld in artikel 8.7 van het bouwbesluit 2012.

1.2 Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

- 1.2.1 Met het daadwerkelijk oprichten van de masten van de aangevraagde windturbines mag worden gestart na sanering van de vier bestaande windturbines in de Karolinapolder te Dinteloord (kadastraal bekend gemeente Dinteloord, sectie A, nummers 417, 730, 737 en 776), alle overige werkzaamheden, (zoals voorbereidende en civiele werkzaamheden aan infrastructuur, bekabeling en fundering) mogen voorafgaand aan de sanering worden uitgevoerd.
- 1.2.2 Na het verstrijken van de instandhoudingstermijn is de vergunninghouder verplicht de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand te herstellen en de windturbines te verwijderen.
- 1.2.3 De aangevraagde activiteit gaat gepaard met een kwaliteitsverbetering van het Steenbergse landschap conform de Structuurvisie gemeente Steenbergen (31 mei 2012 vastgesteld door de gemeenteraad). Deze kwaliteitsverbetering kan betrekking hebben op de kwaliteit van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie en/of extensieve recreatie en wordt in/nabij het plangebied of elders binnen de gemeente gerealiseerd. De kwaliteitsverbetering bedraagt € 15.000,-- per megawatt vermogen. Nadere afspraken hierover zijn vastgelegd in een anterieure overeenkomst tussen gemeente en aanvrager.
- 1.2.4 De windturbines inclusief de bijbehorende fundering hebben de minimale en maximale afmetingen uit onderstaande tabel gemeten vanaf het gemiddelde aansluitende maaiveld.

	Minimum (m)	Maximum (m)
Ashoogte	122	166
Rotordiameter	117	136
Tiphoogte	209	215

- 1.2.5 De windturbines hebben 3 rotorbladen en dienen hetzelfde uiterlijk te hebben; gelijke as- en tiphoogte, gelijke rotordiameter, gelijke gondelvorm en gelijke draairichting (vanaf de voorzijde met de wijzers van de klok mee).
- 1.2.6 Voorafgaande aan de plaatsing van de windturbines dient vergunninghouder een verlichtingsplan voor de obstakelverlichting ter goedkeuring voor te leggen aan het bevoegde gezag. De windturbine met obstakelverlichting mag pas na goedkeuring in gebruik worden genomen.

PROCEDURELE ASPECTEN

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1. Gegevens aanvrager

Op 5 februari 2018 is een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) ontvangen. Het betreft een verzoek van Innogy Windpower Netherlands B.V.

1.2. Projectbeschrijving

Het project waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven: het wijzigen van het bestaande Windpark Karolinapolder door het verwijderen van de bestaande windturbines en het oprichten van 4 grotere windturbines. Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag om vergunning. Gelet op bovenstaande omschrijving wordt vergunning gevraagd voor de volgende in de Wabo omschreven activiteiten:

- 'Omgevingsvergunning beperkte milieutoets' op basis van artikel 2.1 lid 1, onder i van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht;
- 'Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening' op basis van artikel 2.1 lid 1, onder c en artikel 2.12, lid 1, onder a, onder 3° van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht;
- 'Bouwen' op basis van artikel 2.1 lid 1, onder a en 2.10 van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht;
- 'Werk of werkzaamheden uitvoeren' op basis van artikel 2.1 lid 1, onder b en, 2.11 van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht.

Als één of meer van bovengenoemde activiteiten plaatsvinden, moet daarnaast beoordeeld worden of een aantal toestemmingsstelsels kan worden aangehaakt. Of daadwerkelijk moet worden aangehaakt, volgt niet uit de Wabo, maar uit de desbetreffende wet. Er zijn geen stelsels aangehaakt.

1.3. Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag bestaat uit de volgende delen:

• Aanvraagformulier	5 februari 2018
• Principeschets parkbekabeling	21 februari 2018
• Aanzichten windturbines Karolinapolder versie 2	14 februari 2018
• Situatie windturbines Karolinapolder versie 2	13 februari 2018
• Ruimtelijke onderbouwingsversie 04_001	10 april 2018
• Toelichting omgevingsvergunning, onderdeel bouwen en beperkte milieutoets versie 03_001	10 april 2018
• M.e.r. beoordelingsbesluit	30 januari 2018
• Nota van beantwoording overleg	16 april 2018
• Natuurtoets windpark Karolinapolder Bureau Waardenburg B.V.	22 augustus 2018
• aanvullende notitie Bureau Waardenburg B.V. (vanaf pagina 120)	18 januari 2019
• Addendum ruimtelijke onderbouwingsversie	18 februari 2019
• Onderzoek geluid en slagschaduw	30 januari 2019
• Verklaring van geen bedenkingen	Datum 2019
• Nota van zienswijzen	Datum 2019

1.4. Bevoegd gezag

Op grond van artikel 9f lid 1 van de Electriciteitswet 1998 coördineert Gedeputeerde Staten de voorbereiding en bekendmaking van besluiten, aangewezen op grond van artikel 9d lid 1, ten behoeve van de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie met een vermogen van 5 tot 100 MW. Gedeputeerde Staten kan volgens artikel 9f lid 6 bepalen dat het eerste of tweede lid niet van toepassing is op een productie-installatie als bedoeld in artikel 9e lid 1 indien, in aanmerking genomen de omvang, aard en ligging van de desbetreffende productie-installatie, redelijkerwijs niet valt te verwachten dat toepassing van het eerste lid de besluitvorming in betekenende mate zal versnellen of dat daaraan anderszins aanmerkelijke voordelen zijn verbonden.

Wij zijn bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit volgt uit artikel 2.4 eerste lid van de Wabo.

1.5. Wet natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is opgenomen dat deze wet aanhaakt bij de Wabo wanneer:

1. een activiteit plaatsvindt in of om een Natura 2000-gebied en deze activiteit de kwaliteit van de habitats en de habitats van soorten verslechtert (handelingen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden), en/of;
2. een activiteit plaatsvindt waarbij in onvoldoende mate sprake is van het beschermen van inheemse plant- en diersoorten en het bewaken van de biodiversiteit tegen invasieve uitheemse plant- en diersoorten (handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten).

Wanneer het aanhaken van toepassing is, moet het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning de aanvraag doorsturen naar het bevoegd gezag voor de Wnb (Gedeputeerde Staten van de provincie) met het verzoek een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven. De aanvrager van de omgevingsvergunning is zelf verantwoordelijk om vooraf na te gaan of een activiteit invloed heeft op Natura 2000-gebieden en/of beschermde flora en fauna.

Het vragen van een vvgb is niet nodig (een omgevingsvergunning natuur is niet van toepassing) wanneer al toestemming op basis van de Wnb is verkregen (vergunning en/of ontheffing op basis van de Wnb is verleend) of gevraagd op het tijdstip waarop de aanvraag voor een omgevingsvergunning is aangevraagd. Verder is een omgevingsvergunning niet van toepassing wanneer voor het voorgenomen project geen vergunning en ontheffing op grond van de Wnb nodig is.

De aanvraag voor een ontheffing ingevolge de Wet natuurbescherming is op 2 februari 2018 ingediend bij de provincie Noord-Brabant.

Dit betekent dat er geen aanhaakplicht geldt voor dit project.

1.6. Beoordeling van de aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving. De aanvraag is dan ook in behandeling genomen.

1.7. Procedure

Deze beschikking is voorbereid met de uitgebreide voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 3.3 van de Wabo. Gelet hierop zijn wij niet verplicht om van de aanvraag kennis te geven in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of

op andere geschikte wijze, tenzij bij de voorbereiding van de beslissing op de aanvraag een milieueffectrapport (MER) moet worden gemaakt. Nu deze uitzonderingsgrond zich niet voordoet hebben wij geen kennis gegeven van de aanvraag.

1.8. Advies en verklaring van geen bedenkingen

In de Wabo en het Bor worden bestuursorganen vanwege hun specifieke deskundigheid of betrokkenheid aangewezen als adviseur. Gelet op het bepaalde in artikel 2.26 Wabo, alsmede de artikelen 6.1 tot en met 6.5 van het Bor, hebben wij de aanvraag ter advies aan de volgende instanties/bestuursorganen gezonden:

- Gemeente Steenberg
- Waterschap Aa en Maas / Rijkswaterstaat???
- Provinciale Staten

Zij hebben vervolgens geen aanleiding gezien om advies uit te brengen.

Zij hebben vervolgens het volgende advies uitgebracht:

<<samenvatting advies>>

Wij behandelen deze adviezen in het hoofdstuk <<.....>>.

Op grond van artikel 2.27 Wabo wijst het Bor of een bijzondere wet categorieën van gevallen aan waarvoor geldt dat een omgevingsvergunning niet wordt verleend dan nadat een daarbij aangewezen bestuursorgaan heeft verklaard dat het daartegen geen bedenkingen heeft. Omdat het hier een geval betreft als vermeld in artikel <<artikel en wet noemen>>, wordt de omgevingsvergunning niet verleend dan nadat Provinciale Staten heeft verklaard dat daartegen geen bedenkingen zijn. In dit kader hebben wij onverwijld na ontvangst van de aanvraag een exemplaar daarvan toegezonden aan Provinciale Staten met het verzoek om binnen <<aantal>> weken te reageren.

Binnen <<aantal>> weken na verzending van de aanvraag hebben wij van <<naam bestuursorgaan dat de verklaring heeft gegeven>> <een/geen> (ontwerp) verklaring ontvangen waaruit blijkt dat er, gelet op het belang van <<betrokken belang>>, <keuze: geen> bedenkingen zijn tegen het verlenen van de gevraagde vergunning. Deze verklaring bestaat uit een considerans en voorschriften.

1.9. Zienswijzen op de ontwerpbeschikking

Van het ontwerp van de beschikking is door de gemeente Steenberg kennis gegeven in hun elektronisch gemeentebblad van 6 juni 2018.

Op 7 juni 2018 is het ontwerp ter inzage gelegd en is eenieder in de gelegenheid gesteld om zienswijzen naar voren te brengen.

Naar aanleiding van de terinzagelegging zijn 43 zienswijzen ontvangen. Deze zienswijzen zijn besproken in de nota van zienswijzen, die onderdeel uitmaakt van deze beschikking en opgenomen is in bijlage 1.

De zienswijzen richten zich voornamelijk op:

- geluid;
- slagschaduw;
- lichthinder als gevolg van de obstakelverlichting;
- natuur;
- verkeer: aan- en afvoer goederen;

- tiphoogte en hoogte turbines in samenhang met de landschappelijke inpassing.

Een aantal zienswijzen hebben geleid tot aanpassing van de voorschriften. In algemene zin zal hierna kort worden ingegaan op de bovengenoemde aspecten. Voor een nadere motivering wordt verwezen naar de antwoorden in de nota van zienswijze.

Geluid

Het toetsingkader voor geluid als gevolg van het in bedrijf zijn van de windturbines wordt gevormd door het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: "Abm") en de daarbij horende regeling, de Activiteitenregeling milieubeheer (hierna: "Arm"). In het kader van de vergunningaanvraag 'Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening', is de gecumuleerde geluidsbelasting inzichtelijk gemaakt. Vanwege voorliggende aanvraag is het aangeleverde akoestische onderzoek beoordeeld. Hieruit blijkt dat de geluidsuitstraling van de windturbines inzichtelijk is gemaakt door te bepalen welk van de mogelijke modellen het luidst is en de berekeningen uit te voeren met dit type turbine. Er is dus gekozen voor een worst case benadering. In het kader van de procedure is de cumulatieve geluidsbelasting bepaald. Deze voldoet aan de normen

Slagschaduw

Artikel 3.12 van de Arm stelt eisen ten aanzien van het voorkomen van slagschaduw en lichtschittering als gevolg van windturbines. Indien de slagschaduw optreedt ter plaatse van een gevoelig object, voor zover de afstand tussen de windturbine en het object minder dan 12 maal de rotordiameter bedraagt en meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag voorkomt (5 uur en 40 minuten), moet de windturbine worden voorzien van een automatische stilstandvoorziening.

In het kader van de aanvraag is een onderzoek uitgevoerd waarbij de slagschaduw bepaald is voor een worst case turbine. Uit het bij de aanvraag gevoegde onderzoek blijkt dat er 5 woningen als gevolg van de onderzochte worst case windturbine vaker dan 17 dagen per jaar meer dan 20 minuten per dag slagschaduw zullen ervaren.

Daarom zal de windturbine op basis van het gestelde in artikel 3.12 Arm met een stilstandvoorziening worden uitgevoerd, zodat voldaan kan worden aan het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling.

Nu de verplichting tot het uitvoeren van de windturbine met een stilstandvoorziening geborgd is in het Arm en rechtstreeks bindend is voor het windpark, is het niet nodig hieromtrent een voorschrift aan de vergunning te verbinden.

Opgemerkt wordt dat bij de definitieve keuze van type windturbines informatie verstrekt moet worden waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de geldende normen. Op basis van de dan verstrekte gegevens zal worden beoordeeld of er sprake is van omstandigheden waardoor maatwerkvoorschriften noodzakelijk zijn.

Lichthinder als gevolg van de obstakelverlichting

Obstakelverlichting is op basis van luchtvaartveiligheid een verplichting waar niet vanaf geweken kan worden. De randvoorwaarden voor de plaatsing obstakelverlichting worden weergegeven in het informatieblad "aanduiding van windturbines en windparken op het Nederlandse vastland" versie 1.0 d.d 30 september 2016.

Uit de aangeleverde informatie (addendum op de ruimtelijke onderbouwing) blijkt dat de initiatiefnemer voornemens is een verlichtingplan op te stellen

waarbij het uitgangspunt is dat initiatiefnemer alle technische verbeteringen op dit punt die economisch haalbaar zijn in de realisatie van het windpark toepast. De verplichting tot het opstellen van een dergelijk verlichtingsplan is als voorschrift aan de vergunning verbonden.

Natuur

De zienswijzen die zich richten op natuur zijn inhoudelijk beoordeeld en beantwoord in de nota van zienswijzen voor zover de zienswijze betrekking heeft op deze procedure. Voor dit aspect is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd. Deze aanvraag haakt niet aan bij deze procedure. Het verlenen van de ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming en de hierbij horende afwegingen behoren tot de bevoegdheid van de Provincie Noord- Brabant en hebben niet geleid tot een aanpassing van voorliggende besluit.

Verkeer: aan- en afvoer goederen

Het materiaal waarmee de windturbines worden gebouwd, wordt aangevoerd via de omliggende wegen. Deze wegen zijn veelal smalle dijkwegen. Om hinder op deze wegen en schade aan de wegen en daaraan liggende bebouwing te voorkomen, willen we de transportroutes voorafgaand het aan uitvoeren van de werkzaamheden kunnen beoordelen. Er is daarom een voorschrift gericht op het aanleveren van een verkeers- en vervoersplan aan deze beschikking verbonden, namelijk het op te stellen en aan te leveren veiligheidsplan als bedoeld in artikel 8.7 van Bouwbesluit 2012.

Tiphoogte en hoogte turbines in samenhang met de landschappelijke inpassing

Het ontwerpbesluit ging uit van windturbines met een met een tiphoogte van minimaal 180 meter, en maximaal 210 meter indien zij voor 2 oktober 2018 zouden worden vergund, en een tiphoogte van maximaal 234 meter indien die termijn niet zou worden gehaald. In afwijking van het ontwerpbesluit is de omgevingsvergunning verleend voor een minimale hoogte van 209 meter en een maximale hoogte van 215 meter boven het maaiveld. De beperking van de tiphoogte tot 209 tot en met 215 meter is mede naar aanleiding van de ingediende zienswijzen. Door de verlaging van de tiphoogte naar 215 meter worden de effecten van het windpark op de omgeving beperkt. Door de beperking van de vergunde marges van 180 meter naar 209 meter hebben omwonenden meer rechtszekerheid over hetgeen is vergund.

Ter nadere toelichting op de beperking van de tiphoogte tot 215 meter geldt het volgende. Door deze verlaging van ongeveer 20 meter ten opzichte van het ontwerpbesluit worden de milieueffecten, zoals geluid, slagschaduw en externe veiligheid, op de omgeving verminderd. Deze milieueffecten en de landschappelijke aanvaardbaarheid zijn mede op basis van de aanvraag en de daarbij horende onderzoeken voor een tiphoogte van 234 meter beoordeeld. Door de verlaging treedt vervolgens een vermindering van de effecten op voor de omgeving ten opzichte van hetgeen is aangevraagd. De windturbines zullen immers vanaf minder locaties te zien zijn en daarom in mindere mate het woon- en leefklimaat van omwonenden aantasten. In het Addendum op de ruimtelijke onderbouwing zijn aanvullende visualisaties opgenomen, om inzichtelijk te maken wat de landschappelijke impact van de windturbines zal zijn. In het licht van die stukken en de vermindering van de effecten op de omgeving door de verlaging van ongeveer 20 meter, wordt de maximale tiphoogte van 215 meter boven het maaiveld ruimtelijk aanvaardbaar geacht.

Tegelijkertijd biedt de maximale tiphoogte van 215 meter de initiatiefnemer nog wel voldoende speelruimte om een windturbintype te kunnen realiseren waarbij zowel de opwekking van duurzame energie als het aantal megawatt opgesteld vermogen wordt geoptimaliseerd. De opgewekte energie (MWh) kan door de verhoging van de maximale tiphoogte tot maximaal 215 meter potentieel worden verhoogd met 32% per jaar ten opzichte van een absolute tiphoogte van 210 meter gemeten vanaf het aansluitende maaiveld. Oftewel, met de maximale tiphoogte van 215 meter zijn nog wel afdoende turbintypes beschikbaar voor een uitvoerbaar project.

Ten aanzien van de beperking van de minimale tiphoogte van 180 meter tot 209 meter geldt dat dit is ingegeven vanuit de wens om de vergunde effecten op de omgeving nader inzichtelijk te maken en de marges te beperken ten behoeve van de rechtszekerheid. Hiermee worden de belangen van de omwonenden gediend doordat de bandbreedte van de mogelijke gevolgen smaller wordt. Tegelijk biedt dit meer rechtszekerheid omtrent hetgeen met de omgevingsvergunning mogelijk wordt gemaakt. Verdere beperking van de minimale tiphoogte is echter niet wenselijk, aangezien daarmee geen turbineselectie meer plaats zou kunnen vinden. De effecten van de beperking van de minimale tiphoogte tot 209 meter vallen binnen hetgeen is onderzocht in de aanvraag en de daarbij horende onderzoeken en zijn ook daaruit af te leiden. Deze tiphoogte valt immers binnen de onderzochte bandbreedte van 180 meter tot en met 234 meter.

Voor de volledigheid wordt er op gewezen dat de vergunde marges van 209 tot en met 215 meter voordelig uitpakken voor de invulling van de sociale randvoorwaarden die tussen de gemeente en initiatiefnemer worden overeengekomen.

Bij de bepaling van de minimale en maximale tiphoogte in het kader van de uitvoerbaarheid van het project speelt ook mee de wijze waarop de windturbines incl. de fundering worden gerealiseerd. Voor het bepalen van de bouwhoogte van de windturbines zijn de volgende twee begrippen relevant. De tiphoogte van een windturbine wordt gemeten vanaf het peil tot aan de uiterste punt van de wiek in de hoogste positie. Waarbij onder peil de gemiddelde hoogte van het aansluitende maaiveld wordt verstaan. Oftewel als de fundering van een windturbine boven het aansluitende maaiveld uitkomt dan heeft dit gevolgen voor de bouwhoogte van een windturbine. Als de fundering bijvoorbeeld 3 meter boven het maaiveld ligt en de uiterste punt van een wiek van een windturbine op 210 meter komt, is er sprake van een tiphoogte van 213 meter. De exacte maatvoering van de fundering is op dit moment nog niet bekend en is afhankelijk van de uiteindelijke turbinekeuze en de samenstelling van de bodem. De Karolinapolder wordt gekenmerkt door kleigrond en in kleigrond is een funderingshoogte van ongeveer 1 tot 3,5 meter gebruikelijk. Gelet op de noodzaak van een hogere fundering in kleigrond en het feit dat windturbines in bepaalde standaardmaten exclusief fundering beschikbaar zijn op de markt, biedt de in de ontwerp omgevingsvergunning opgenomen maximale tiphoogte van 210 meter boven het maaiveld (als voor oktober 2018 vergunning zou zijn verleend) onvoldoende speling om zowel de opwekking van duurzame energie als het aantal megawatt opgesteld vermogen te optimaliseren bij de uiteindelijke selectie van het te realiseren turbintype. Een maximale tiphoogte van 215 meter boven het maaiveld biedt deze ruimte wel.

Gelet op de belangen die gemoeid zijn met het opschalen van de windturbines, namelijk een bijdrage leveren aan de nationale, provinciale en regionale doelstellingen van het opwekken van duurzame energie en uitvoering gevend aan de Structuurvisie Gemeente Steenbergen, wordt de landschappelijke impact van windturbines met een tiphoogte van minimaal 209 en maximaal 215 meter aanvaardbaar geacht.

INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN

2. ACTIVITEIT 'OMGEVINGSVERGUNNING BEPERKTE MILIEUTOETS'

2.1 Algemeen OBM

Voor een aantal milieurelevante activiteiten waarvoor het Activiteitenbesluit milieubeheer algemene regels stelt, is eerst toestemming van het bevoegd gezag nodig voordat ze kunnen worden ondernomen. Het doel van de OBM is dat het bevoegd gezag na een beperkte milieutoetsing vooraf instemt met het van start gaan van een specifieke activiteit op een specifieke locatie. De OBM bestaat uit een instemming of een weigering.

Bij het beslissen op de aanvraag om een OBM moeten wij volgens artikel 2.17 van de Wabo toetsen aan artikel 5.13b Bor. Een toetsing aan dit artikel heeft plaatsgevonden.

Hieronder zijn onze overwegingen weergegeven.

Er wordt een OBM aangevraagd voor een windpark met vier windturbines waarbij het totale maximale vermogen tussen 12 MW en 21.6 MW zal bedragen. Ten aanzien van die activiteit is in artikel 7.17 Wet milieubeheer en artikel 5.13b, lid 1 Besluit omgevingsrecht bepaald dat de OBM moet worden geweigerd indien het bevoegd gezag heeft beslist dat een milieueffectrapport moet worden opgesteld.

De activiteit is opgenomen in het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) onder categorie D22.2. Die categorie betreft het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een windturbinepark. De definitie van een windturbinepark is opgenomen in de bijlage behorende bij Besluit m.e.r., onderdeel A, sub 1. Er is sprake van een windturbinepark indien er tenminste drie windturbines worden gerealiseerd.

Op de locatie worden vier windturbines gerealiseerd met een gezamenlijk vermogen tussen 12 MW en 21.6 MW. De conclusie is dus dat de voorgenomen activiteit valt onder categorie D22.2 van het Besluit m.e.r.

Bij de vergunningaanvraag is een notitie met informatie aangaande milieueffectrapportage gevoegd. Daarin is een Mer-beoordeling gemaakt. Uit die notitie blijkt het volgende.

2.2 M.e.r.-beoordeling

Op grond het Besluit milieueffectrapportage moet het bevoegd gezag, voor alle activiteiten die beneden de m.e.r.-beoordelingsdrempel liggen, bepalen of de activiteit daadwerkelijk geen aanzienlijke milieugevolgen heeft. Dit dient te gebeuren op grond van de criteria genoemd in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling.

De criteria van bijlage III van de richtlijn omvatten:

- de kenmerken van de activiteit (onder andere omvang en cumulatie);
- de plaats waar de activiteit wordt verricht (de kenmerken van het plangebied in relatie met kwetsbaarheid omgeving);
- de kenmerken van de gevolgen van de activiteit (mogelijke effecten van de activiteit, onder andere bereik, waarschijnlijkheid en omkeerbaarheid).

Deze bijzondere omstandigheden worden hierna ten aanzien van de activiteit nader beschouwd. Aan de motivering van ons besluit leggen wij mede ten grondslag het gestelde in het m.e.r.-beoordelingsbesluit van 30 januari 2018.

2.2.1. De kenmerken van de activiteit

De omvang van het project

De voorgenomen activiteiten betreffen de bouw, aanleg en inwerking hebben van het windpark inclusief de daarbij behorende infrastructuur (hoofdzakelijk de bouwwegen, opstelplaatsen en kabels die windturbines onderling en met het openbare net ondergronds verbinden) en aansluitend de verdere exploitatie hiervan. Windpark Karolinapolder is een bestaand windpark nabij Dinteloord. De 4 bestaande windturbines worden vervangen door 4 grotere windturbines. De definitieve locatie en afmetingen van de 4 nieuwe windturbines staan nog niet vast. Voorzien is dat er een windturbintype gerealiseerd wordt met elk een vermogen van minimaal 3 MW en maximaal 5,4 MW, met een ashoogte van minimaal 122 en maximaal 166 meter, een rotordiameter van minimaal 117 meter en maximaal 136 meter en een tiphoogte van minimaal 180 en maximaal 234 meter.

De cumulatie met andere projecten

Er zijn geen andere plannen en/of projecten in de directe omgeving in ontwikkeling waarmee de gevolgen van dit project zouden kunnen cumuleren. Door de geringe milieueffecten van de opwaardering zijn geen cumulatieve effecten te verwachten met de bestaande windparken die zich in de directe omgeving bevinden.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Het windpark maakt alleen gebruik van wind als natuurlijke hulpbron. Aan het einde van de levensduur wordt het vrijkomende schroot hergebruikt.

De productie van afvalstoffen

Tijdens het inwerking zijn van het windpark zal bij onderhoud van de windturbines in beperkte mate afgewerkte olie uit de draaiende systemen ontstaan dat wordt afgevoerd.

Verontreiniging en hinder

De opschaling leidt niet tot verontreiniging. In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn eisen gesteld met betrekking tot veiligheid en ter voorkoming van hinder door geluid en slagschaduw. Hier wordt onder de kop "De kenmerken van de gevolgen van de activiteit" nader op ingegaan.

Conclusie

Op basis van het hiervoor vermeldde is met betrekking tot de kenmerken van het project geen sprake van bijzondere omstandigheden die noodzaken tot het opstellen van een milieueffectrapportage."

2.2.2. De plaats waar de activiteit wordt verricht

Het bestaande grondgebruik in het gebied wijzigt niet: het is al in gebruik door een windpark en agrarische activiteiten. Doordat er relatief weinig woningen in de directe nabijheid van het geplande windpark liggen is de hinder als gevolg van de windturbines in verhouding gering. In de nabijheid van het plangebied bevinden zich Natura 2000-gebieden en het Natuur Netwerk Brabant (NNB). Significant negatieve effecten op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Ook zijn er geen negatieve effecten op het NNB te verwachten.

Conclusie

Op basis van het bovenstaande concluderen wij, dat voor wat betreft de plaats van het Project geen bijzondere omstandigheden zijn aan te wijzen die een milieueffectrapportage rechtvaardigen.

2.2.3. De kenmerken van de gevolgen van de activiteit

De belangrijkste effecten van de opschaling van het windpark op het milieu hebben betrekking op de aspecten geluid, slagschaduw, externe veiligheid, radarverstoring, natuur en landschap. Hierna wordt, voor zover relevant, ingegaan op de gevolgen per milieuaspect.

Geluid

Het windpark valt onder het Activiteitenbesluit milieubeheer. Conform dit besluit geldt een jaargemiddelde grenswaarde van 47 dB Lden en 41 dB Lnight ter plaatse van woningen van derden (artikel 3.14a lid 1). In het akoestisch onderzoek ten grondslag liggend aan dit besluit is de geluidbelasting bepaald van de opgeschaalde windturbines. Hierbij is uitgegaan van een worstcase turbine met het hoogste bronvermogen.

Uit de bij de vergunningaanvraag gevoegde berekeningen van het akoestisch onderzoek blijkt dat, er ten opzichte van het bestaande windpark sprake is van een vergroting van de geluidcontour ten opzichte van de voormalige situatie. Ter plaatse van woningen van derden, kan worden voldaan aan de grenswaarden van 47 dB Lden en 41 dB Lnight uit het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Afhankelijk van de uiteindelijke te kiezen opstellingsvariant en windturbintype moeten er in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer mogelijk mitigerende maatregelen getroffen worden. Zodra de locaties en windturbintype bekend zijn, dient het akoestisch rapport van het akoestisch onderzoek te worden geactualiseerd met vermelding van maatregelen ten einde te kunnen voldoen aan de voorschriften in het kader van het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Slagschaduw

Slagschaduw betreft de lichtflikkeringen die optreden vanwege de passerende schaduw veroorzaakt door de draaiende rotorbladen van een windturbine. Deze lichtflikkeringen treden op als vanaf de ontvanger gezien de rotorbladen van een windturbine de zonnestrallen onderbreken. Op basis van het Activiteitenbesluit milieubeheer is het een vereiste om de slagschaduw op woningen te onderzoeken.

In het bij de vergunningaanvraag gevoegde rapport met slagschaduwberekeningen is uitgegaan van de windturbine met de grootste rotordiameter en de hoogste ashoogte. Om te onderzoeken of voldaan wordt aan de slagschaduwnorm is in de berekening allereerst de verwachte 6 uur slagschaduwcontour (~17x20 minuten) van de opstellingsvarianten bepaald. Ook is de 6 uur slagschaduwcontour van de bestaande situatie bepaald. Ter plaatse van de gevoelige objecten binnen of op deze contour kan mogelijk meer dan zeventien dagen met meer dan 20 minuten slagschaduw optreden. Uit de berekeningen blijkt dat het aantal woningen binnen de slagschaduwcontour van de onderzochte opstellingsvarianten niet verschilt. Wel is er sprake van een vergroting van de slagschaduwcontour ten opzichte van het huidige windpark.

Afhankelijk van de gekozen opstellingsvariant en turbintype wordt voor deze objecten de norm mogelijk overschreden. Uit het bij de vergunningsaanvraag gevoegde rapport blijkt dat er 5 woningen als gevolg van de onderzochte worst case windturbine vaker dan 17 dagen per jaar meer dan 20 minuten per dag

slagschaduw zullen ervaren. Daarom worden de voor de norm overschrijdende relevante windturbines, op basis van het gestelde in artikel 3.12 Arm, met een stilstandvoorziening uitgevoerd zodat voldaan kan worden aan het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een slagschaduwcomputer in combinatie met een lichtsensor, die garandeert dat slagschaduw nooit boven de norm optreedt. De computer kent de gevoelige objecten en controleert voortdurend of er sprake is van slagschaduw. Bij de definitieve keuze van type windturbines moet informatie worden verstrekt waaruit blijkt dat wordt voldaan aan de geldende normen. Op basis van de dan verstrekte gegevens zal worden beoordeeld of er sprake is van omstandigheden waardoor maatwerkvoorschriften noodzakelijk zijn.

Externe Veiligheid

In de "Ruimtelijke onderbouwing" en het "Addendum op de ruimtelijke onderbouwing" wordt in paragraaf 4.4 aandacht besteed aan externe veiligheid. In de nabijheid van de vier turbines bevinden zich geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten. Wel bevinden zich een aantal objecten binnen het invloedsgedebied van de windturbines, welke in de risicoanalyse zijn getoetst.

Het gaat om de volgende objecten:

- de Sasdijk
- het Volkerak
- het bedrijf Chugoku Paints B V.
- het bedrijf Axel Christiernsson,

Conclusie van de risicoanalyse is dat er voor externe veiligheid geen nadelige effecten zijn te voorzien. Zodra de locaties en windturbintetype bekend zijn, dient de veiligheidsberekening zo nodig te worden.

Radar

In paragraaf 4.11 van het rapport de "Ruimtelijke onderbouwing" is een korte beschrijving gegeven met betrekking tot effecten op radarverstoring. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de bijbehorende regeling (Rarro) bevatten het toetsingskader voor radarverstoring van defensieradar.

Op grond van artikel 2.6.9 Barro, waarin is voorgeschreven dat onder meer een omgevingsvergunning voor bouwwerken (zoals windturbines) met een grotere bouwhoogte dan is opgenomen in de Rarro, moet worden getoetst aan de rekenregels voor radarverstoring. Een door TNO uitgevoerde radarbeoordeling is als bijlage V gevoegd bij het rapport "Ruimtelijke onderbouwing". Deze beoordeling heeft uitgewezen dat er geen belemmeringen zijn.

Landschap

De nieuw te plaatsen windturbines hebben effect op het landschap omdat ze zichtbaar zijn vanaf grotere afstand dan de bestaande windturbines. De turbines staan in een relatief vlak en open gebied. Vooral vanaf de randen van Dinteloord (bijvoorbeeld vanaf de Stoofdijk, Schenkeldijk en Havenweg) zal duidelijk ervaren worden dat er grotere windturbines staan. Ook vanaf verschillende standpunten rond Dinteloord, bijvoorbeeld vanaf de Rijksweg A4.

De totale opstelling is wel als samenhangend geheel herkenbaar. De opschaling van het windpark heeft hiermee effect op het landschap. De effecten zijn niet van dusdanige aard dat we van mening zijn dat er een milieueffectrapportage noodzakelijk is.

Natuur

In het kader van de opschaling is door Bureau Waardenburg een onderzoek uitgevoerd om de consequenties voor natuur te bepalen en deze te beoordelen in het kader van de natuurwetgeving. Dit onderzoek (met datum 22 augustus 2018) en een aanvullende notitie (eveneens opgeteld door Bureau Waardenburg, met datum 18 januari 2019) zijn gevoegd bij dit besluit.

Natura 2000-gebieden

De realisatie van Windpark Karolinapolder heeft geen effecten op habitattypen of soorten van Bijlage II waarvoor Natura 2000-gebieden in de omgeving zijn aangewezen. Voor veel soorten broedvogels en niet-broedvogels, waarvoor Natura 2000-gebieden in de omgeving zijn aangewezen, kan het optreden van effecten op voorhand worden uitgesloten omdat deze soorten niet in het plangebied voorkomen. Voor de resterende vogelsoorten uit het Natura 2000-gebied Krammer-Volkerak, Haringvliet en/of Hollands Diep is het totaaleffect van Windpark Karolinapolder verwaarloosbaar klein. Significant versturende effecten (inclusief sterfte) kunnen, met inbegrip van cumulatieve effecten, met zekerheid worden uitgesloten. Er is geen reden om een passende beoordeling Wnb (Wet natuurbescherming) uit te voeren.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De windturbines (voet, mast en rotor) liggen buiten het NNN. In de natuurtoets zijn de externe effecten beoordeeld. Het enige mogelijke effect op het NNN betrof het externe effect van aanvaringslachtoffers op de biotische waarde aalscholver (broedvogel). Deze soort is in de broedtijd slechts incidenteel waargenomen in en over het plangebied en kent hiermee dus geen binding. Een negatief effect op deze biotische waarde is dus uitgesloten. Daarmee zijn negatieve effecten op het NNN van Noord-Brabant uitgesloten.

Soortenbescherming

In het kader van soortenbescherming is er geen sprake van belangrijke milieugevolgen. Binnen het plangebied komen met uitzondering van vogels en vleermuizen geen beschermde soorten voor die niet onder de vrijstellingsregeling vallen. Effecten op vogels en vleermuizen beperken zich tot eventuele aanvaringslachtoffers.

Vogels

In de gebruiksfase kan sterfte optreden van zowel vogels op seizoenstrek (met name lijsters en spreeuw, maar ook andere zeer algemene vogelsoorten op seizoenstrek) als ook enkele soorten lokale vogels (bijvoorbeeld kokmeeuw in de winter). Deze sterfte is voorzienbaar en daarom is er voor deze soorten een ontheffing van artikel 3.1 lid 1 van de Wnb aangevraagd. In de onderbouwing bij de ontheffingsaanvraag is nader gespecificeerd voor welke soorten ontheffing nodig is en is per soort het aantal aanvaringslachtoffers benoemd. Ook is onderbouwd dat deze additionele sterfte de gunstige staat van instandhouding van de betrokken populaties niet aantast.

Aangezien voor alle betrokken vogelsoorten geldt dat de additionele sterfte in Windpark Karolinapolder relatief ten opzichte van de landelijke populaties van deze soorten van (zeer) beperkte omvang is, komt de gunstige staat van instandhouding van betrokken populaties met zekerheid niet in het geding.

Vleermuizen

In de aanlegfase van het windpark worden ten aanzien van vleermuizen geen verbodsbepalingen overtreden. In de gebruiksfase van het windpark kan sterfte optreden van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse

vleermuis als gevolg van aanvaringen met de draaiende rotorbladen. Voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger is de additionele sterfte lager dan de 1%-mortaliteitsnorm. Effecten op de gunstige staat van instandhouding zijn bij deze soorten uit te sluiten. Om cumulatieve effecten met sterfte in andere windparken in de omgeving ook uit te sluiten wordt er een stilstandvoorziening getroffen. Wanneer de windturbines uitgerust worden met een stilstandvoorziening dan is voor alle soorten namelijk sprake van een geringe sterfte (gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis) of incidenten (laatvlieger, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis) die niet (wezenlijk) bijdraagt aan cumulatie. Een voorschrift voor stilstandvoorziening wordt opgenomen in de ontheffing Wnb.

Initiatiefnemer heeft voorafgaand aan indiening van de aanvraag voor dit besluit een aanvraag ingediend voor een ontheffing op grond van de Wet Natuurbescherming. De ontheffing kan, gezien de onderbouwing (waaronder in de natuurtoets), verleend worden en daarmee is sprake van een uitvoerbaar plan wat betreft de regelgeving van de Wet natuurbescherming.

Luchtkwaliteit

De windturbines stoten geen emissies uit. Ook leiden de windturbines niet tot een substantiële toename van verkeer. Hierdoor zijn belangrijk nadelige effecten voor de luchtkwaliteit uitgesloten. Er worden geen relevante luchtkwaliteiteffecten verwacht.

Water

De plaatsing van de windturbines leidt tot een toename van verhard oppervlak. Deze beperkte toename van verhard oppervlakte zorgt voor het versneld afstromen van regenwater. Bij een toename van verhard oppervlakte van meer dan 2.000 m² in landelijk gebied moet, volgens de Keur van het waterschap, een watervergunning worden aangevraagd en is compensatie vereist in de vorm van nieuw oppervlaktewater, zodat geen negatieve effecten op de waterhuishouding optreden. Conform dit beleid wordt de toename van het verhard oppervlak gecompenseerd zodat geen negatieve effecten op de waterhuishouding optreden.

Bodem

De vervanging van de windturbines heeft geen invloed op de bodemkwaliteit; de kwaliteit van de grond verslechtert niet. Bij het realiseren van de turbines wordt een bodemonderzoek uitgevoerd. Indien de grond verontreinigd is worden maatregelen genomen. Ook tijdens de gebruiksfase zorgen de turbines niet voor verslechtering van de bodemkwaliteit. De opschaling van het windpark heeft geen invloed op de bodemkwaliteit.

2.3. Conclusie m.e.r.-beoordeling

Voor de aangevraagde activiteit hoeft geen milieueffectrapport te worden opgesteld. De gevraagde vergunning kan dan ook voor dit aspect worden verleend. Gelet op art. 7.20a lid 1 Wm worden de geplande maatregelen om waarschijnlijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te vermijden of te voorkomen en het tijdstip waarop die maatregelen gerealiseerd dienen te zijn als voorschrift aan het besluit verbonden.

2.4. Conclusie OBM

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op een OBM, zijn er ten aanzien van de aangevraagde activiteit geen redenen om de omgevingsvergunning te weigeren.

3. ACTIVITEIT 'HANDELEN IN STRIJD MET REGELS RUIMTELIJKE ORDENING'

3.1. Algemeen

Een omgevingsvergunning moet worden geweigerd als het bouwen van bouwwerken, het gebruiken van gronden of bouwwerken of het verrichten van andere handelingen in strijd is met het bestemmingsplan, de beheersverordening, een exploitatieplan, de regels in een provinciale verordening of een Algemene Maatregel van Bestuur of met een voorbereidingsbesluit

Geldend bestemmingsplan

Ter plaatse van de gronden waarop de aangevraagde activiteit betrekking heeft geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Dinteloord en Prinsenland' (vastgesteld op 24 september 2015). De gronden hebben de bestemming 'Agrarisch met waarden - Natuur en landschapswaarden' met de aanduiding 'milieuzone - groenblauwe mantel'. De activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft, is in strijd met de regels van dit bestemmingsplan.

Buitenplannen afwijken van het geldende bestemmingsplan

Het college is grond van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3° Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bevoegd om middels omgevingsvergunning af te wijken van het geldende bestemmingsplan indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Bij dit besluit is daarom een ruimtelijke onderbouwing ("Windpark Karolinapolder nabij Dinteloord gemeente Steenberghe" d.d. 10 april 2018 met addendum d.d. 18 februari 2019) gevoegd waarin wordt ingegaan op alle relevante omgevingsaspecten en waaruit blijkt dat het plan niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Enkele relevante aspecten uit de ruimtelijke onderbouwing en van de aangevraagde activiteit komen hierna aan bod.

Worst case benadering

De bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing beschrijft meerdere varianten. Bij het onderzoek of met de aangevraagde activiteit sprake is van een goede ruimtelijke ordening is de zogenaamde worst case benadering toegepast. Dat wil zeggen dat is uitgegaan van de maximale variant die middels deze vergunning wordt mogelijk gemaakt en de maximale effecten die daarbij op kunnen treden.

Provinciale Verordening ruimte

In de provinciale Verordening ruimte (Vr) zijn de gronden waarop de aangevraagde activiteit betrekking heeft aangeduid als 'Groenblauwe mantel' en 'Zoekgebied windturbines'. Dat betekent deze ontwikkeling moet voldoen aan artikelen 6.18 en 33 Vr. Uit paragraaf 3.2.3 van de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing blijkt dat de aangevraagde activiteit voldoet aan deze artikelen en de daaruit voortvloeiende voorwaarden. In het verlengde daarvan zijn ook artikelen 3.1 en 3.2 van de verordening aan de orde. Zie hiervoor verder onder de kopjes 'Kwaliteitsverbetering, planschade, anterieure overeenkomst' en 'Sociale randvoorwaarden'.

Op grond van artikel 5.1 Vr moeten de negatieve effecten van ontwikkelingen, die weliswaar gelegen zijn buiten het Natuur Netwerk Brabant (NNB) maar wel leiden tot aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB, gecompenseerd worden. De bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing bevat een motivering waaruit blijkt dat er geen compensatie nodig is.

3.2. beoordeling

3.2.1. Windturbines

De nieuwe windturbines zullen in een clusteropstelling geplaatst worden. Ze krijgen alle hetzelfde uiterlijk: 3 rotorbladen, gelijke as- en tiphoogte, gelijke rotordiameter, gelijke gondelvorm en gelijke draairichting (vanaf de voorzijde met de wijzers van de klok mee). In de ruimtelijke onderbouwingen worden meerdere varianten beschreven en onderzocht. Deze omgevingsvergunning maakt deze verschillende varianten mogelijk door een bandbreedte in maatvoering toe te staan. Aangevraagd zijn de volgende maatvoeringen: ashoogte (minimaal 122, maximaal 166 meter), rotordiameter (minimaal 117, maximaal 136 meter) en tiphoogte (minimaal 180, maximaal 234 meter). Het college heeft besloten een voorschrift op te nemen om de maximale tiphoogte te beperken tot 215 meter.

3.2.2. Externe veiligheid

Uit paragraaf 4.4 van de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing en het addendum op de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor de verlening van deze vergunning.

3.2.3. Geluid

In de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing is in paragraaf 4.5 en het addendum op de ruimtelijke onderbouwing een belangenafweging opgenomen voor met betrekking tot het aspect geluid. Voor het aspect geluid is aangetoond dat geen sprake is van onaanvaardbare cumulatie met reeds aanwezige functies. Dit is nader toegelicht in paragraaf 4.5 van de ruimtelijke onderbouwing en het onderliggende onderzoek naar geluid, waarin met toepassing van de methode Miedema de veranderingen in de akoestische kwaliteit van de omgeving is bepaald voor en ná opschaling van het windpark. Als gevolg van de opschaling van de windturbines verslechtert de akoestische kwaliteit bij elf woningen. Dit is aanvaardbaar te achten, omdat deze verslechtering samenhangt met de wens dit park op te schalen vanwege de doelstellingen voor windenergie en de normering van de geluids- en slagschaduwbelasting zal worden nageleefd. Die normering is op zichzelf goed voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Verder is de gecumuleerde geluidsbelasting bij alle woningen vergelijkbaar met elkaar. Hieruit blijkt dat het onderdeel geluid geen belemmering vormt voor de verlening van deze vergunning.

3.2.4. Water

Paragraaf 4.7 van de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing bevat de watertoets. Bij een toename van het verharde oppervlakte in landelijk gebied met meer dan 2.000 m² moet op grond van de Keur een watervergunning worden aangevraagd bij het waterschap en is compensatie vereist in de vorm van nieuw oppervlaktewater, zodat geen negatieve effecten op de waterhuishouding optreden.

3.2.5. Flora en fauna

De resultaten van de door Bureau Waardenburg uitgevoerde natuuronderzoeken zijn opgenomen in de rapportage 'Natuurtoets' met datum 22 augustus 2018. In een aanvullende notitie, eveneens opgesteld door Bureau Waardenburg, met datum 18 januari 2019 zijn vragen van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant en Omgevingsdienst Brabant Noord beantwoord. Op basis van de onderzoeken wordt

geconcludeerd dat de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000- gebieden niet in gevaar worden gebracht door de opschaling van het windpark. Ook is gebleken dat voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger de additionele sterfte ten gevolge van het windpark lager zal zijn dan de 1%- mortaliteitsnorm. Effecten op de gunstige staat van instandhouding zijn bij deze soorten uit te sluiten. Om cumulatieve effecten met andere windparken in de omgeving te voorkomen wordt een stilstandvoorziening op de turbines aangebracht waarmee het windpark niet wezenlijk bijdraagt aan cumulatie van sterfte als gevolg van aanvaringslachtoffers. Initiatiefnemer heeft voorafgaand aan indiening van de aanvraag voor dit besluit een aanvraag ingediend voor een ontheffing op grond van de Wet Natuurbescherming. De ontheffing kan, gezien de onderbouwing (waaronder in de natuurtoets), verleend worden en daarmee is sprake van een uitvoerbaar plan wat betreft de regelgeving van de Wet natuurbescherming.

3.2.6. Slagschaduw

Uit paragraaf 4.10 van de bijgevoegde ruimtelijke onderbouwing en het addendum op de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat het aspect slagschaduw geen belemmering vormt voor de verlening van deze vergunning, mits de windturbines uitgerust worden met een stilstandvoorziening zodat voldaan kan worden aan het Activiteitenbesluit en Activiteitenregeling.

3.2.7. Kwaliteitsverbetering, planschade, anterieure overeenkomst

Een ruimtelijke ontwikkeling dient op grond van de provinciale Verordening ruimte (artikel 3.2) en de Structuurvisie gemeente Steenberg (31 mei 2012 vastgesteld door de gemeenteraad) gepaard te gaan met een kwaliteitsverbetering van het Steenbergse landschap. Deze kwaliteitsverbetering kan betrekking hebben op de kwaliteit van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie en/of extensieve recreatie en wordt in/nabij het plangebied of elders binnen de gemeente gerealiseerd. De kwaliteitsverbetering bedraagt € 15.000,-- per megawatt vermogen. Nadere afspraken hierover zijn vastgelegd in een anterieure overeenkomst tussen gemeente en aanvrager.

Artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt de grondslag voor de vergoeding van zogenoemde planschade. Deze vergoeding wordt in beginsel door het besluitnemende bestuursorgaan toegekend aan degene die vermogensschade (waardevermindering van onroerende zaken) of inkomensschade heeft opgelopen als gevolg van dit ruimtelijke besluit. Artikel 6.4 sub a Wro bepaalt dat de gemeente de mogelijkheid heeft om met de aanvrager een overeenkomst te sluiten waarin wordt bepaald dat eventuele planschade voor rekening van de aanvrager is. Deze bepaling is in casu ook opgenomen in een anterieure overeenkomst tussen gemeente en aanvrager.

3.2.8. Sociale randvoorwaarden

De gemeenteraad van Steenberg heeft op 22 september 2016 sociale randvoorwaarden voor de realisatie van zon-, wind- en bio-energieprojecten en de opschaling van bestaande bouwwerken vastgesteld. Daarnaast stelt de provinciale Verordening ruimte in artikel 6.18 lid 3 enkele voorwaarden uit maatschappelijk oogpunt. De vertaling van deze sociale en maatschappelijke randvoorwaarden is vastgelegd in een gesloten samenwerkingsovereenkomst.

3.2.9. Wettelijk vooroverleg

Op grond van artikel 6.18 Besluit omgevingsrecht (Bor) juncto artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening (Bro) heeft wettelijk vooroverleg plaatsgevonden met de provincie Noord-Brabant, het waterschap Brabantse Delta, Rijkswaterstaat, de Veiligheidsregio, Defensie en de buurgemeenten.

Het vooroverleg is gestart op 22 februari 2018. Er is verzocht om schriftelijke vooroverlegreacties uit te brengen voor 23 maart 2018. Binnen deze termijn zijn er geen schriftelijke reacties binnengekomen. Op 4 april 2018 heeft de provincie Noord-Brabant een overlegreactie ingediend. Op 12 april 2018 heeft de gemeente Moerdijk een overlegreactie ingediend. In de bijlage 'Nota van beantwoording overlegreacties aanvraag omgevingsvergunning voor het opschalen van vier windturbines in de Karolinapolder te Dinteloord' zijn de ingediende reacties behandeld.

3.3. Conclusie

Gelet op het bovenstaande wordt geconcludeerd dat de aangevraagde opschaling niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat. Er is daarom geen reden de aanvraag tot omgevingsvergunning voor handelen in strijd met de regels van ruimtelijke ordening te weigeren.

4. ACTIVITEIT 'BOUWEN'

In de Wabo zijn voor de activiteit 'Bouwen' een aantal weigeringsgronden opgenomen waar wij uw aanvraag aan moeten toetsen. Doen de weigeringsgronden zich niet voor, dan moeten wij uw aanvraag voor de activiteit 'Bouwen' verlenen.

4.1. Bestemmingsplan

Op het bestemmingsplan is uitvoerig ingegaan bij de activiteit 'Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening'. Daarbij zijn wij tot de conclusie gekomen dat wij, ondanks een strijdigheid, alsnog 'planologisch' medewerking willen verlenen aan uw bouwplan.

4.2. Welstand

Uw bouwplan is op basis van het welstandbeleidsplan gesitueerd in niveau 4 maar moet worden getoetst aan niveau 2. Deze is daarom ter advies voorgelegd aan en behandeld in de commissie ruimtelijke kwaliteit op 7 februari 2018. De commissie adviseert dat uw bouwplan voldoet en niet strijdig is met de criteria uit de welstandsnota. Dit advies nemen wij over.

4.3. Bouwbesluit

Het is aannemelijk dat uw bouwplan voldoet aan de eisen die het bouwbesluit stelt.

4.4. Bouwverordening

Het is aannemelijk dat uw bouwplan voldoet aan de eisen en bepalingen van de bouwverordening. Op grond van artikel 8 Woningwet in samenhang met artikel 2.1.5 van de Gewijzigde Bouwverordening 2012 is het niet vereist een bodemonderzoek uit te voeren.

4.5. Conclusie

Er zijn geen redenen om uw aanvraag om een omgevingsvergunning activiteit 'Bouwen' te weigeren.

5. ACTIVITEIT 'WERK OF WERKZAAMHEDEN UITVOEREN'

5.1. Algemeen

Op basis van het bestemmingsplan "Buitengebied Dinteloord en Prinsenland" rust op de gronden waarop de bouw wordt voorzien de bestemming "Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden".

Artikel 5.6.1 van de regels horende bij het bestemmingsplan bepaalt onder meer dat het verlagen, vergraven, ophogen of egaliseren van de bodem, dan wel het diepploegen, diepwoelen of het uitvoeren van andere ingrepen, allen dieper dan met meer dan 0,50 meter onder het maaiveld, vergunningplichtig is.

5.2. beoordeling

De door u voorgenomen werkzaamheden met betrekking tot de aanleg van de bekabeling valt hieronder. De werkzaamheden zijn getoetst en voldoen aan de regels behorende bij het geldende bestemmingsplan.

5.3. conclusie

Er zijn geen redenen om uw aanvraag om een omgevingsvergunning activiteit 'Werk of werkzaamheden uitvoeren' te weigeren.

6. RADARVERSTORING

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de bijbehorende regeling (Rarro) bevatten het toetsingskader voor radarverstoring van defensieradar. Op grond van artikel 2.6.9 Barro, waarin is voorgeschreven dat onder meer een omgevingsvergunning voor bouwwerken (zoals windturbines) met een grotere bouwhoogte dan is opgenomen in de Rarro, moet worden getoetst aan de rekenregels voor radarverstoring.

Een uitgevoerde radarbeoordeling dient ter goedkeuring aan het Ministerie van Defensie te worden verstrekt. Deze goedkeuring afgegeven door het Ministerie van Defensie, was niet bij de aanvraag of aanvullende gegevens gevoegd. De precieze hoogte van de windturbines is nog niet vastgesteld, Deze radarbeoordeling moet worden uitgevoerd zodra bekend is welk type windturbines worden geplaatst. Omdat deze verplichting volgt uit artikel 2.6.9. Barro hebben wij hiervoor geen voorschrift aan de vergunning verbonden.

BIJLAGE 1

Nota van zienswijzen

BEGRIPPENLIJST